

दोस्रो त्रैमासिक समीक्षा

क) पृष्ठभूमि:

आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को स्वीकृत वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र लक्षित राजश्व संकलनको प्रगति समीक्षा गर्ने उद्देश्यले आयोजना गरिएको यस कार्यक्रममा २०८२ श्रावण १ देखि २०८२ पौष मसान्तसम्म नौबहिनी गाउँपालिका र मातहतका निकायबाट सम्पादन गरिएका कार्यहरूको संक्षिप्त विवरणल यहाहरू समक्ष प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी नौबहिनी गाउँपालिकाबाट देहायबमोजिमका कार्यहरू सम्पादन गरिएको छ।

१. पूर्वाधार विकासतर्फ:

योजना कार्यान्वयन प्रगति प्रतिवेदन

यस नौबहिनी गाउँपालिकाद्वारा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सञ्चालित पूर्वाधार तर्फका योजनाहरूको हालसम्मको भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिको संक्षिप्त विवरण

योजना कार्यान्वयनको समग्र अवस्था

चालु आर्थिक वर्षमा सञ्चालित २२६ वटा योजनाहरूको कार्यान्वयनको स्थिति निम्न अनुसार छ:

विवरण	उपभोक्ता समिति	ठेक्का मार्फत	कुल जम्मा
जम्मा योजना संख्या	१८९	३७	२२६
सम्झौता भएका योजना	१३२	२९	१६१
सम्झौता हुन बाँकी/अन्य प्रक्रिया	५७	८	६५
निर्माण कार्य जारी/सुरु भएको	५५	२३	७८
कार्य सम्पन्न भैसकेका	१६	६	२२

विवरण	उपभोक्ता समिति	ठेक्का मार्फत	कुल जम्मा
भुक्तानी भैसकेका	०	४	४

भौतिक तथा वित्तीय प्रगति विवरण

हालसम्मको भौतिक प्रगति $\cong$ २२ %

हालसम्मको वित्तीय प्रगति $\cong$ १४ % (कार्य सम्पन्न, मोविलाइजेसन, रनिंग विल)

सडक पूर्वाधारको क्षेत्रगत विस्तार

गाउँपालिकाले वडा कार्यालय जोड्ने र नयाँ पहुँच मार्ग विस्तार गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिएको छ

क) मुख्य सडक स्तरोन्नति (कालोपत्रे तथा ढलान)

- चिसापानी-लिघा-पिनारा-फाउने पोखरी सडक (वडा नं २)
- वालीपुक-वडा कार्यालय देउराली सडक (वडा नं ४)
- चिसापानी-गावै-डाम् र बहाने-सिर्प-रोल्पा जोड्ने सडक (वडा नं ५)
- बहाने-लुङ्ग-तुषारा सडक (वडा नं ६)
- बल्ले-मैराबारे सडक (वडा नं ७)

यस आ.व. मा ५,०५० मिटर (५ किलोमिटर) सडक कालोपत्रे र ८५० मिटर सडक आर.सी.सी. ढलान गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।

ख) नयाँ सडक ट्रयाक निर्माण

- घोवाङ्गे-पोखरा-थात्रा, थात्रा-करङ्गे, अमिले-स्याउले (वडा नं ७)
- ढावाङ मन्दिर-धारा (वडा नं ३)

यस आ.व. मा कुल ८ किलोमिटर भन्दा बढी नयाँ सडक ट्रयाक निर्माण गरिनेछ ।

शैक्षिक तथा प्रशासनिक भवन निर्माण

- गुरुभक्त आधारभुत विद्यालय: ४ कोठे भवन
- लुपलङ्ग मा.वि.: ४ कोठे भवन
- ने.रा.मा.वि. गोगनपानी: ४ कोठे भवन
- ठाकुरभुमी आधारभुत विद्यालय: २ कोठे भवन

शैक्षिक क्षेत्रको सुधारका लागि यस वर्ष १४ वटा नयाँ कक्षा कोठाहरू थपिँदैछन्

प्रशासनिक भवन:

वडा नं ५ को वडा कार्यालय भवन निर्माण कार्य हाल सञ्चालनमा रहेको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

३ करोड ३८ लाख लागत अनुमान (गत आ.वा २ करोड) मा निर्माण कार्य भैरहेको न्याल खोला/स्याउले खोला खानेपानी योजना (वडा नं ७) यसै आ.व. मा सम्पन्न हुनेछ।

२. सामाजिक विकास शाखा:

सामाजिक विकाश शाखाबाट आ.व.२०८२/०८३ मा सम्पन्न भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू:

- वडा नम्बर ३ र ८ मा वडा स्तरीय तिज गीत प्रतियोगिता कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- आ.व. २०८१/०८२ मा बाँकी रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सहायक सामाग्री वितरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- पालिका स्तरीय महिला संजाल चौमासिक बैठक १ पटक सम्पन्न,
- पालिका स्तरीय बाल संजाल बैठक १ पटक सम्पन्न भएको,

- लैंगिक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियान कार्यक्रम गाउँपालिका कार्यालय परिसरभित्र विभिन्न नारासहितको न्यालि साथसाथै कोणसभा गरि कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- राष्ट्रिय जेष्ठ नागरिक दिवसको अवसरमा पालिका स्तरीय जेष्ठ नागरिक समन्वय समिति बैठक सञ्चालन गरि जेष्ठ नागरिकहरुबिच अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- आ.व. २०८२/०८३ पौष महिनासम्म ११ जनालाई अपाङ्गता परिचय-पत्र वितरण सम्पन्न भएको,
- संस्था तथा क्लब दर्ता सङ्ख्या ०२ र नविकरण सङ्ख्या ११ भएको,
- सहकारी नविकरण सङ्ख्या ०१ रहेको छ ,
- जेष्ठ नागरिक परिचय-पत्र वितरण सङ्ख्या ०१ रहेको छ ।

३. स्वास्थ्य शाखातर्फ:

- नौवहिनी गाउँपालिकाको विभिन्न वडाहरुमा मा गर्भवति महिलाहरुको रक्तपरिक्षण तथा भिडियो एक्सरे तथा सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिएको । जसमा ३१७ जना गर्भवतिहरुकाभिडियो एक्सरे र २४० जना गर्भवतिहरुको रक्तपरिक्षण गरिएको । समस्या देखिएका गर्भवतिहरुलाई प्रेषण गरिएको ।
- इविडिङ्ग मार्फत निशुल्क वितरणका लागि औषधि खरिद गरिएको ।
- बर्थिंग सेण्टरमा खाना खाने व्यवस्था भएको र प्रेषण हुने सुत्केरी आमाहरुलाई एकहोरो एम्बुलेन्स भाडा भूक्तानी भैरहेको ।
- जेष्ठ नागरिक तथा लक्षित वर्गहरुको लागि निशुल्क आँखा उपचार तथा मोतिबिन्दुको शल्यक्रिया सेवा ।
- २७ जनाले माशिक ५०००। का दरले औषधिउपचार खर्च प्राप्त गरिरहेका छन ।
- स्वास्थ्य कार्यालय प्यूठानको समन्वयमा बाल रोगको एकिकृत उपचार व्यवस्थापन तालिम, आईपासको सहयोगमा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी तालिम प्राप्त भएको ।
- अन्धनाशक मा.वि. लिघा, जनज्योती आ.वि. डाडाकटेरी र अम्बिका मा.वि. फोप्लीका किशोरीहरुको रक्तअल्पता परीक्षण गरिएको । आईरन फोलिक एसिडको बारेमा स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गरिएको ।
- स्वास्थ्य कर्मीहरुका लागि पाम्स भिटु सम्बन्धी अभिमूखिकरण गरि पाम्स अध्यावधिक गरिएको ।

- २४१ जनालाई पूर्ण खोप सेवा प्रदान गरिएको ।
- १७४१४ जनालाई विभिन्न किसिमको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको ।
- २४२ जना गर्भवतिहरूलाई सेवा प्रदान गरिएको छ भने १६८ जनाले संस्थागत प्रसुति सेवा लिएका छन् ।
- १५ जना घरैमा प्रसुति भएका छन् , २० वर्ष भन्दा कम उमेरका गर्भवति करिब २० प्रतिशत रहेका छन् यसका साथै बालविवाह यस गाउँपालिकाको चुनौतिको रुपमा रहेको छ ।
- संस्थागत प्रसुति बढाउनका लागि ३० थान स्ट्रेचर र ८० थान लाईट वडास्तरमा बितरण गरिएको

४. शिक्षा, युवा तथा खेलकूद विकास शाखा:

शिक्षा तर्फको बजेट

जम्मा रकम २३ करोड ५२ लाख ३८ हजार ५ सय

शशर्त तर्फ १९ करोड उन्साठि लाख ८७ हजार

पालिका तर्फ ३ करोड ९२ लाख ५१ हजार ५ सय

सामुदायिक

- मा.वि ११
- नि.मा.वि ८
- प्रा.वि २०
- सिकाइ केन्द्र २
- जम्मा ३९

संस्थागत

- नि.मा.वि १
- प्रा.वि २

जम्मा ४२

शिक्षक स्थायी शिक्षक संख्या

- मा.वि स्थायी ७
- मा.वि राहत ५

➤ आधारभुत स्थायी	९२
➤ आधारभुत राहत	४८
➤ आधारभुत करार	१२
➤ एकमुष्ट अनुदान मा वि	२३
➤ एकमुष्ट अनुदान नि मा वि	८
➤ बालबिकास सहजकर्ता	५१
➤ विद्यालय सहायक	९
➤ कार्यालय सहयोगी	३७

जम्मा २८७

गाउँपालिका शिक्षक अनुदान

➤ मा.वि	१०
➤ नि.मा.वि	२८
➤ प्रा.वि	४९
➤ बालबिकास	९
➤ जम्मा	९६

विद्यार्थि संख्या २०८२

➤ जम्मा विद्यार्थि	९२१३
➤ छात्र संख्या	४५००
➤ छात्रा संख्या	४४१३

शिक्षा क्षेत्रमा भएका कार्य

- स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण १-८
- स्थानिय पाठ्यपुस्तक निर्माण १ देखि ८
- शिक्षक आवश्यकता पहिचान सर्वेक्षण गरि उच्च विद्यार्थि संख्या रहेको विद्यालयमा शिक्षक पतपुर्ति गर्ने कार्य गरेको

- बालविकास तालिम तथा बालविकास शैक्षिक सामग्री वितरण तथा तालिम संचालन गरेको
- ICT ,पाठ्यक्रम प्रवर्द्धिकरण ,निरन्तर मुल्याङ्कन ,विषयगत शिक्षक ,बि व्य स अध्यक्ष तालिम हुने क्रममा छ
- शैक्षिक क्षतिको न्यूनिकरणका लागि शिक्षिका सुत्केरी स्याहार विदामा बस्दा बैकल्पिक शिक्षकको व्यवस्थापन गरेको
- उत्कृष्ट शिक्षक ,विद्यालय र विद्यार्थि सम्मान कार्यक्रम
- सम्पूर्ण मा वि हरुमा इ हाजीरी जडान
- सि सि क्यामराबाट पालिकाबाटै अनुगमन
- भौतिक पुर्वाधार निर्माण
- लेखा राख्नको लागि SAS सफ्टवरको प्रयोग
- ICT,पुस्तकालय र साइन्स ल्याव निर्माण
- स्नेटरी प्याड जलाउनका लागि मेशिनको प्रयोग
- अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम संचालन
- कक्षा ८ र ५ को परिक्षा पालिका स्तरबाट हुने परिक्षाको संचालन
- विद्यालयहरुमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण
- मासिक प्र अ बैठक संचालन
- राष्ट्रपति रनिडिशल्ड प्रतियोगिता र अध्यक्ष कप संचालन
- प्रथम त्रैमासिक तलब भत्ता तथा दिवा खाजा सम्बन्धित विद्यालयको खातामा निकासा गरिएको र दोस्रो त्रैमासिक तलब भत्ता रकम निकासाको लागि प्रक्रियामा रहेको
- विद्यालय अनुगमन कार्यको कार्यतालिका बनाई गदै आएको
- मासिक परिक्षा संचालन गरि सो को प्रतितवेदन शाखामा पेश गर्ने गरेको

५. कृषि विकास शाखा:

कृषि बिकाश शाखातर्फ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का योजना तथा कार्यक्रमहरु:

- मकैको बिउ उत्पादन कार्यक्रम निरन्तरता लागि साना किसान सहकारीसँग सम्झौता गरी कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडि बढाइएको।
- व्यवसायिक फलफुल खेति सम्भाव्यता अध्ययन तथा बिस्तार कार्यक्रम अन्तर्गत हिउदे फलफुल दाँते ओखर बगैचा निर्माणका लागि सार्वजनी सूचना प्रकाशन गरिएको र त्यस पश्चात प्राविधिक अनुगमन गरि कार्यक्रम संचालन गरिने
- किसान सम्मान कार्यक्रम २०८३/०३/१५ गते रास्ट्रिय धान दिवसको अवसरमा संचालन गरिने छ।
- विदेशबाट फर्केका युवा लक्षित कृषि उद्धम बिकाश कार्यक्रमको कार्यविधि तयार गरि स्वीकृत गरिएको तथा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरि कार्यक्रम संचालन गरिने
- किसानको मागमा आधारित कार्यक्रमको लागी सूचना प्रकाशन भएको।
- तरकारी मिनिकिट वितरण कार्यक्रम माघको अन्तिमसम्म खरिद गरि वितरण गरिने
- यसै चौमासिक अवधिमा नर्सरी निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रमका लागि निशुल्क जमिन प्राप्ति सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गरिने
- तरकारी तथा खाद्यान्न बालि लक्षित बिषादी खरिद कार्यक्रम अन्तर्गत तरकारी बालिका लागि आवश्यक दुसिनासक बिसादी वितरण भएको तथा खाद्यान्न लक्षित बिसादी खरिद गरी वितरण गरिनेछ।
- आ.व.२०८२/८३मा सुन्तालाजात फलफुल बालिको नयाँ पकेट बिकाश कार्यक्रम संचालनका लागि सूचना प्रकाशन भएको तथा सम्झौता गरि कार्यक्रम सन्चाल भइरहेको।
- आ. व. २०८१/८२मा स्थापना भएका पकेट विकाश निरन्तरता कार्यक्रम संचालनका प्रक्रिया अगाडि बढेको।

६. पशुपन्छी विकास शाखा:

नौवहिनी गाउँपालिका पशुसेवा शाखा लुङ बाहाने प्युठानले आ२०८२ .व.।८३ मा संचालन गरेका तथा सम्पन्न गरेका कार्यक्रमहरु:

जम्मा विनियोजित बजेट: रु. २८ लाख ५० हजार ।

शाखामा यो आ.व. मा हालसम्म १०२९ वटा केस दर्ता तथा उपचार गरिएको ।

नियमित रुपमा गोबर परिक्षण ।

आन्तरीक तथा बह्य परजिवि विरुद्ध औषधि वितरण ।

रेविज रोग विरुद्ध ४३ वटा कुकुरलाई भ्याक्सिनेसन ।

अन्य रोग तथा समस्याहरुको फिल्ड स्तरमा पुगी सेवा प्रवाह ।

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	विनियोजित बजेट रु.	गरिएको क्रियाकलाप	कैफियत
१	बन्ध्याकरण तालिम (पुनः ताजगी) कार्यक्रम	१,५०,०००/-	माघ ७ गते तालीम सम्पन्न गरी कृषकहरुलाई उपकरण तथा औषधी वितरण गरिएको ।	
२	नक्षसुधार कार्यक्रम (५०% अनुदान)	१,५०,०००/-	उन्नत नक्षको पाठी वितरण गर्ने गरी कार्यक्रम संचालन गरिएकोमा दोस्रो पटक सम्म आवेदन माग गरिएको र जम्मा ३ वटा आवेदन परेको ।	
३	सुत्केरी स्याहार कार्यक्रम	१,००,०००/-	गाईभैसीको दुध संकलन केन्द्रमा दुध संकलन गर्ने किसानलाई प्रोत्साहन स्वरुप सुत्केरी स्याहार रकम दिने गरी संचालन गरिएको कार्यक्रममा जम्मा ६ वटा आवेदन परेको र संकलन सुरु भैसकेको ।	
४	कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम	२,००,०००/-	निःशुल्क कृ.ग कार्यको लागी आवश्यक सामग्री तथा उपकरण खरिद गरि कार्यक्रम सुरु गरिएको हालसम्म १ वटा कृ ग गरिएको ।	
५	किसानको उत्पादन गाउँसरकारको अनुदान कार्यक्रम	३,००,०००/-	जम्मा १२ वटा आवेदन परेकोमा पहिलो चरणको अनुगमन सकिएको र प्रत्यक फर्महरुको उल्लेखनिय बोकाखसी उत्पादन गरेको ।	
६	उन्नत नक्षका गाई खरिद तथा वितरण (५०% अनुदान)	४,००,०००/-	आवेदन माग गरिएको ।	
७	खोरेत रोग विरुद्ध	ए.कृ.प.वि.का	खोपकार्यको लागी	

	खोप कार्यक्रम	खलङ्गा वाट निरधारण भएवमोजिम	भ्याक्सीनेटरहरु परिचालन गरिएको र कार्यन्वयनको चरणमा रहेको ।	
८	मत्सपालन व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रम (५०% अनुदान)	२,५०,०००/-	सूचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव आव्हान गरिएको ।	

पशुसेवा शाखाबाट संचालनको लागी बाँकी कार्यहरु:

व्यवसायिक पशुपालन तालिम:- विनियोजित रकम रु.१ लाख बाट स्थानीय हावापानी र माग अनुसारको पशुपालन तालीम दिईने ।

पशु स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम:- विनियोजित रकम रु २ लाख ७० हजार बाट ३ वटा पशुसेवा शाखाबाट टाढा रहेका वडा तथा स्थानहरुमा १/१ दिने पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिने ।

विश्व भेटेरीनरी दिवश:- विनियोजित रकम रु. ५०,०००/- बाट वैशाख १२ गते परेको विश्व भेटेरीनरी दिवश कार्यक्रममा रेविज विरुद्ध खोप तथा भाले कुकुर बन्ध्याकरण कार्यक्रम गरीने ।

हिउँदे तथा वर्षे घाँसको विऊ वितरण कार्यक्रम: विनियोजित रकम रु १ लाख बाट स्थानिय हावापानी तथा भुगोल सुहाउँदो पोषीलो घाँसहरु खरीद तथा वितरण गरिने ।

महामारी आकस्मिक रोग नियन्त्रण तथा खोप कार्यक्रम: विनियोजित रकम रु.१ लाख बाट आकस्मीक रोग उपचार तथा पि.पि.आर. रोगविरुद्ध खोप कार्य गरीने ।

आकश्यक औषधि तथा उपकरण खरिद: विनियोजित बजेट रु. ७ लाख बाट शाखालाई आवश्यक औषधि तथा उपकरण खरिदको चरणमा रहेको ।

७. आयुर्वेद शाखा:

लुङ र बाहानेबाट ९५५ जना महिला र ११९५ जना पुरुष गरी जम्मा २१५० जनालाई आयुर्वेद सम्बन्धी औषधि उपचार तथा सेवा प्रदान गरिएको ।

८. लघु उद्यम शाखा:

८ जनाको लागि ब्युटी पार्लर सम्बन्धी तालिम, १२ जनाको लागि मकैको खोस्टाबाट फुल बनाउने सम्बन्धी तालिम, १२ जनाको लागि अचार बनाउने

सम्बन्धी सिप विकास तालिम र १६ जनाको लागि सरफ र सावुन बनाउने सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्न आवेदन माग गरिएको छ।

९. आर्थिक प्रशासन शाखा:

चालु आर्थिक वर्षको लागि कुल ५६ करोड २२ लाख ६४ हजार २ सय ६६ दशमलव ३ रूपैया बजेटको प्रक्षेपण गरिएकोमा हालसम्म चालुतर्फ २७.३७, पुजिगततर्फ: १८.२१ र समग्रमा २४.५३ प्रतिशत वित्तीय प्रगति रहेको छ। यस आवमा गाउँपालिकाको कुल आम्दानी देहाय बमोजिम रहेको छ।

शीर्षक	प्रस्तावित आय	वास्तविक आय	आम्दानी(%)
संघीय सरकार	३८,७९,००,०००.००	२१,०१,१९,२३३.००	५४.१७
समानिकरण अनुदान	१०,८१,००,०००.००	५,४०,५०,०००.००	५०
शसर्त अनुदान चालु	२३,५८,००,०००.००	१४,६२,२४,०००.००	६२.०१
शसर्त अनुदान पुँजीगत	१,२६,००,०००.००	७०,९५,०००.००	५६.३१
विशेष अनुदान पुँजीगत	१,२७,००,०००.००	०	०
समपुरक अनुदान पुँजीगत	१,८७,००,०००.००	२७,५०,२३३.००	१४.७१
प्रदेश सरकार	२,६६,०९,०००.००	१,०१,५४,५००.००	३८.१५
समानिकरण अनुदान	७१,०९,०००.००	३५,५४,५००.००	५०
शसर्त अनुदान पुँजीगत	१,००,००,०००.००	६६,००,०००.००	६६
विशेष अनुदान पुँजीगत	२०,००,०००.००	०	०
समपुरक अनुदान पुँजीगत	७५,००,०००.००	०	०
राजस्व बाडफाड	१२,७०,०१,१२०.००	५,३०,९४,५५३.६४	४१.८१
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	१२,००,०००.००	१,३४,१२३.४०	११.१८
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	८,६४,८१,०९०.००	३,१३,००,९५२.९७	३६.१९
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	२,८८,२७,०३०.००	१,८२,२०,३१५.०३	६३.२१
बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	१,०१,९३,०००.००	३२,९९,९६२.२४	३२.३६
बाँडफाँड भई प्राप्त दहत्तर बहत्तरको विक्रिबाट प्राप्त हुने आय	३,००,०००.००	१,३९,२००.००	४६.४
अन्तरिक श्रोत	१२५२५०००	२९०६५८६.८	२३.२

१०. पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा:

पञ्जीकरण शाखाबाट :

जन्म : पुरुष : ४६४, महिला : ४५०, जम्मा : ९१४

मृत्यु : पुरुष : १३०, महिला : ९०, तेश्रो लिङ्ग : १, जम्मा : २२१

विवाह : ३१४

सम्बन्धविच्छेद : ३०

बसाइसरी आएको : ४ वटा दर्ता १५ जना संख्या

बसाइसरी गएको : ३७ वटा दर्ता १७४ जना संख्या

जम्मा : १५२०

ख) समस्या तथा चुनौतिहरु:

- a. नवयुवा आन्दोलन पश्चात संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने बजेट/ अनुदानमा अन्यौलता हुँदा योजना कार्यान्वयनमा कठिनाई ।
- b. प्रशासनिक कर्मचारीहरुको अभावले वडाबाट प्रवाह गरिने सेवा प्रभावित हुनु
- c. राजस्व संकलन न्यून हुनु र राजस्व बाँडफाँटको रकम तोकिए बमोजिम प्राप्त नहुँदा भुक्तानीमा कठिनाई ।
- d. सामाजिक अन्धविश्वास हटाउनु र बालविवाह न्यूनीकरण गर्नु
- e. संस्थागत सुत्केरी सुनिश्चित गरी सुरक्षित मातृत्व सेवा प्रदान गर्नु ।
- f. भौगोलिक जटिलता